

Preventivní program školy pro školní rok 2025/2026

Základní škola a Mateřská škola Mozaika, školská právnická osoba
Domov mládeže Mozaika, školská právnická osoba

č.j.: MOZ/121/2025/PED , DML/74/2025, Spisový znak 2.1 Skartační znak A5

Sídlo školy: Myšlínská 30, 251 64 Mnichovice
IČO: 71341447
IZO MŠ: 181 034 018
IZO ZŠ: 181033704

Sídlo Domova mládeže: Myšlínská 30, 251 64 Mnichovice
IČO: 04803981

Ředitelka školy:

Mgr. Táňa Kadlecová, tel.: 734 685 535,

Ředitelka domova mládeže:

Mgr. Táňa Kadlecová, tel.: 734 685 535,
e-mail: tana.kadlecova@montessorimozaika.cz

Vedoucí školního poradenského pracoviště, výchovný poradce:

Bc. Pavla Ludvíková, DiS.
e-mail: pavla.ludvikova@montessorimozaika.cz

Školní metodik prevence:

Mgr. Iva Petříková
e-mail: iva.petrikova@montessorimozaika.cz

Úvod

Minimální preventivní program je dokument určený pro žáky, pedagogické a nepedagogické pracovníky školy a je nedílnou součástí školního vzdělávacího programu. Je zaměřen na problematiku prevence sociálně patologických jevů a jeho cílem je vytvořit příznivé sociální klima ve škole, upevňovat v žácích postoje, které vedou k respektování druhých, školního i životního prostředí.

Charakteristika školky a školy (včetně Domova mládeže)

Soukromá Základní škola a Mateřská škola Mozaika, školská právnická osoba a Domov mládeže Mozaika, školská právnická osoba (dále jen „Mozaika“) sídlí na adrese Myšlínská 30, Mnichovice.

Je zařazena do sítě škol MŠMT. Jedná se o školu, ve které využíváme přístupy, metody a postupy Montessori pedagogiky.

Situována je do budovy bývalého hotelu s velkým pozemkem, jehož součástí je rybník. Na pozemku je zahrada, která je využívána pro sportovní, relaxační i výukové aktivity, stejně jako nedaleký les. Součástí budovy je školní jídelna. Škola má rodinný charakter, umožňuje integraci dětí cizinců a realizuje školku, první i druhý stupeň základního vzdělávání.

Na plnění minimálního preventivního programu se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci v průběhu výuky. Dále i nepedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci a děti samotné. Sdílíme oblasti výchovy a společně se podílíme na řešení konkrétních situací.

Rizikové faktory

Budova školy se nachází v klidné lokalitě na okraji obce, přesto je v bezprostřední blízkosti hlavní silnice bez chodníků. Proto je pro nás důležitý nácvik správného přecházení silnice a zvnitřnění pravidel pohybu na silnici. Velká část dětí pokračuje z naší mateřské školy do základní školy. Přesto **bezpečný pohyb v okolí školy** každoročně opakujeme.

Se žáky pracujeme také na bezpečném pohybu v budově školy, na zahradě i v okolí školy. Na začátku každého školního roku probíhá pro žáky seznámení se s prostředím. Tzn. návštěva každého patra budovy, každé třídy, ukázka školní jídelny. Dále seznámení se zahradou, vymezení prostoru, který každá ze skupin používá z důvodu bezpečného pohybu na pozemku.

Klíčovou součástí preventivního programu je **podpora wellbeingu dětí** s dalším zaměřením na nejkritičtější období školní docházky, což jsou **změny prostředí a přechody mezi jednotlivými vzdělávacími etapami**. Přechod z mateřské školy do základní školy, stejně jako postup do starší školní třídy s pobytem v Domově mládeže, představuje pro děti významnou životní změnu, která může být spojena s nejistotou, zvýšenou mírou stresu nebo potřebou adaptace na nové sociální prostředí a pravidla. Proto klademe důraz na postupnou přípravu, budování bezpečného prostředí a podporu zdravých vztahů mezi dětmi i pedagogy. Děti seznamujeme s novým prostředím formou návštěv, společných aktivit se staršími spolužáky a přímou zkušeností, která jim umožňuje lépe se orientovat a cítit jistotu. Školkové děti si na školní třídu zvykají i díky vzdělávacímu programu Maxík. Žáci 6. ročníku absolvují většinou dvoutýdenní adaptační pobyt ve skupině žáků 7.-9. ročníku. Noví žáci přicházejí na týdenní zkušební pobyt.

Stejně důležitou součástí podpory dětí v rámci našeho preventivního programu je také příprava na odchod na střední školy. V této oblasti se zaměřujeme na **systematické kariérové poradenství**, které dětem pomáhá orientovat se v možnostech dalšího studia a uvědomit si vlastní silné stránky i oblasti, na kterých mohou dále pracovat. Škola úzce spolupracuje s kariérovou poradkyní, jež se věnuje žákům i jejich zákonným zástupcům individuálně a nabízí jim prostor pro otevřenou diskusi o volbě vzdělávací cesty. Žáci tak mají možnost konzultovat své plány a obavy, zákonní zástupci zase získávají podporu při společném rozhodování. Kariérová poradkyně pracuje se třídami i jednotlivci v průběhu celého školního roku, čímž posiluje kontinuitu podpory a zajišťuje, aby proces volby střední školy probíhal v klidné a podnětné atmosféře.

V oblasti prevence a řešení rizikových jevů se naše škola dlouhodobě setkává s pozitivní skutečností, že zásadní projevy rizikového chování nebylo v poslední době nutné řešit. Přiřítáme to především individuálnímu a respektujícímu přístupu k dětem, který je nedílnou součástí Montessori pedagogiky. Děti jsou vedeny k odpovědnosti za vlastní chování, k samostatnému rozhodování i k respektu vůči sobě navzájem, což vytváří zdravé a bezpečné prostředí, kde je rizikovým jevům účinně předcházeno. Velký důraz klademe na otevřenou komunikaci, partnerský přístup a podporu pozitivních vztahů ve třídních kolektivech. Díky tomu se nám daří nejen posilovat prevenci, ale i vytvářet prostor, v němž děti mohou bezpečně sdílet své potřeby a obavy a hledat řešení v atmosféře důvěry a spolupráce.

Školní preventivní tým

Vymezení kompetencí členů týmu:

Ředitel školy:

- nese odpovědnost za vytvoření a realizaci minimálního preventivního programu,
- v případě potřeby svolává výchovnou komisi,
- zajišťuje personální obsazení týmu,
- poskytuje metodickou podporu učitelům,
- podílí se na výběru a doplňování tematické literatury ve školní knihovně,
- spolupracuje s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence,
- sleduje efektivitu prevence rizikového chování jednotlivě i v kontextu celé školy.

Výchovný poradce:

- vede se zákonnými zástupci individuální konzultace, konzultuje ve spolupráci s třídními učiteli,
- podílí se na realizaci MPP,
- nabízí učitelům i žákům možnost poradit se o svých problémech,
- navrhuje a konzultuje s ředitelem školy opatření, možnost svolání výchovné komise.
- Výchovný poradce se zaměřením na kariérové poradenství poskytuje individuální konzultace zaměřené na výběr střední školy žákům a jejich zákonným zástupcům

Metodik prevence:

- vytváří MPP, podílí se na jeho realizaci, dokumentuje ho a hodnotí,
- poskytuje metodickou podporu učitelům,
- podílí se na výběru a doplňování tematické literatury ve školní knihovně, pomáhá doplňovat knihovnu odbornou literaturou,
- sleduje úroveň mezilidských vztahů a komunikace mezi žáky, případné špatné vztahy v kolektivu, provádí sociometrické šetření;
- provádí orientační šetření žáků s projevy rizikového chování,
- spolupracuje s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence,
- sleduje efektivitu prevence rizikového chování jednotlivě i v kontextu celé školy,
- navrhuje a konzultuje s ředitelem školy opatření.

Pedagogičtí pracovníci:

- v rámci výuky podporují rozvoj kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností,
- pracují s dětmi a žáky v souladu s ŠVP a MPP, jež je součástí ŠVP,
- provádějí průběžnou diagnostiku žáků a dětí i celé třídy,
- informují vedení školy o výskytu rizikového chování ve třídě,
- na poradách hodnotí uplynulé období, konzultují případné problémy,
- komunikují se zákonnými zástupci prostřednictvím individuálních konzultací, e-mailem či telefonicky.

Cíle minimálního preventivního programu

Cílem našeho preventivního programu je zvýšit odolnost žáků vůči sociálně patologickým jevům. Při realizaci tohoto programu chceme **žáky vést k sebepoznání, zdravému sebepojetí, sebevědomí a sebe prezentaci, k rozvíjení sociálních dovedností, k vzájemné toleranci a ochotě si pomáhat, ke zvládání stresů, k dovednostem řešit své problémy.** K tomuto cíli využijeme různých metod sociálního učení, preventivních technik, individuálního přístupu k žákům apod. Za velmi důležitou považujeme motivaci zákonných zástupců a jejich spolupráci v rámci tohoto programu. Výsledkem našeho preventivního programu by mělo být dítě odpovědné za vlastní chování a způsob života, které je schopné dělat samostatná rozhodnutí, dítě s příslušnými sociálně-psychologickými dovednostmi, podílející se na udržování a zlepšování životního prostředí, dítě otevřené a pozitivně nastavené k sociálním vztahům.

Podpora nadaných dětí.

Podpora nadaných dětí je v naší škole chápána jako nedílná součást prevence, protože nenaplněné vzdělávací potřeby mohou vést k frustraci, nepochopení a následně i k nežádoucímu chování. V souladu s principy Montessori pedagogiky vytváříme již od mateřské školy prostředí, které umožňuje nadaným dětem postupovat vlastním tempem, rozvíjet jejich silné stránky a nacházet nové výzvy. Žáci mají k dispozici rozšířené úkoly, projektovou práci i možnost spolupracovat se staršími spolužáky, čímž se učí nejen odborným znalostem, ale i sociálním dovednostem. Žáci mají možnost účastnit se nejen předmětových olympiád a testovat tak své možnosti v porovnání s dětmi z jiných škol. Pedagogové sledují individuální potřeby každého dítěte a podporují jeho motivaci prostřednictvím respektující komunikace a nabídky činností, které odpovídají jeho zájmu a úrovni schopností. Tímto přístupem posilujeme zdravé sebevědomí nadaných dětí, jejich smysluplné začlenění do kolektivu a předcházíme případným rizikovým projevům spojeným s nenaplněnými očekáváními.

Děti ohrožené školním neúspěchem.

Za děti ohrožené školním neúspěchem považujeme především ty, které z různých důvodů nedosahují očekávaných výsledků nebo jim hrozí, že se nebudou moci naplno zapojit do vzdělávacího procesu. Jedná se například o děti se specifickými poruchami učení, s nedostatečnou podporou v rodinném prostředí, s odlišným mateřským jazykem nebo děti, které se potýkají s nízkou sebedůvěrou a úzkostmi spojenými s učením. Ohrožení školním

neúspěchem se může projevit nejen v oblasti vědomostí, ale také v sociálních vztazích a v celkovém postoji dítěte ke škole a vzdělávání.

Identifikace dětí ohrožených školním neúspěchem probíhá systematicky prostřednictvím pozorování pedagogů, průběžného hodnocení a komunikace se zákonnými zástupci. Důležitým nástrojem je také otevřený dialog s dětmi samotnými, který nám umožňuje porozumět jejich potřebám a včas zachytit případné obtíže. V případě potřeby spolupracujeme s poradenskými zařízeními (PPP, SPC), školním speciálním pedagogem, výchovnou poradkyní zaměřenou na komunikaci se zákonnými zástupci, abychom dokázali přesněji určit příčiny potíží a nastavit vhodnou podporu.

Neúspěšnosti předcházíme především tím, že respektujeme individuální tempo a styl učení každého dítěte, poskytujeme diferencované úkoly a využíváme principy Montessori pedagogiky – názornost, práci s pomůckami, vlastní aktivitu a sebereflexi dítěte. V případě, že dítě přesto čelí školnímu neúspěchu, nabízíme cílenou podporu formou individuálních plánů, menších pracovních skupin nebo možností opakovaného procvičování s důrazem na pozitivní zpětnou vazbu. Věříme, že klíčem je posilování motivace a sebedůvěry, aby dítě zažívalo úspěch i v menších krocích a dokázalo si postupně vybudovat stabilní vztah k učení. Tímto přístupem usilujeme nejen o zlepšení školních výsledků, ale také o celkový rozvoj osobnosti dítěte a jeho dlouhodobou spokojenost.

Konkrétní cíle Preventivního programu školy:

Dlouhodobý cíl	Jak je naplňován v praxi
Vést žáky k sebepoznání, zdravému sebepojetí, sebevědomí a sebe prezentaci, k vzájemné toleranci a ochotě si pomáhat, ke zvládání stresu, k dovednostem řešit své problémy bez návykových látek	Individuální přístup, třídní kruhy, relaxační techniky, nácvik řešení konfliktů, práce s emocemi a rozvoj sebereflexe
Posilování zdravých postojů a hodnot	Respektující komunikace, příklady pozitivního chování, začleňování hodnotových témat do projektů a výuky
Posílení komunikačních dovedností	Společné diskuse, práce ve dvojicích a skupinách, prezentace projektů, vrstevnické učení
Zajistit odborné a průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků	Účast na školeních MŠMT, sdílení zkušeností v týmu, supervize a metodické porady
Spolupracovat se zákonnými zástupci žáků a udržovat dobré vztahy mezi rodinou a školou	Pravidelné konzultace, třídní schůzky, individuální rozhovory, společné akce školy a rodiny

Vytvářet podmínky pro příznivé pracovní klima žáků a učitelů	Bezpečné prostředí, podpora otevřené komunikace, respektující přístup, zapojování dětí do rozhodování
Spolupracovat a zapojovat se do projektů a akcí jiných odborných subjektů	Spolupráce s PPP, SPC, neziskovými organizacemi, účast na preventivních programech a besedách
Realizovat nabídku mimoškolních volnočasových aktivit	Kroužky, projektové dny, sportovní a kulturní aktivity, propojení s výukou
Nabídnout zákonným zástupcům účast na vzdělávacích kurzech, didaktické materiály a poradenskou činnost	Semináře, workshopy, sdílení metodických materiálů, konzultační hodiny
Zapojovat zákonné zástupce do aktivit školky a školy	Společné dílny, projektové dny, slavnosti, možnost spoluúčasti na výuce
Zajišťovat podporu žákům při přechodu mezi stupni vzdělávání	Návštěvy tříd, spolupráce se staršími žáky, adaptace na nové prostředí, individuální podpora při změnách
Posilovat kariérové poradenství pro žáky i zákonné zástupce	Spolupráce s kariérovou poradkyní, individuální konzultace, poradenství v průběhu celého roku
Věnovat systematickou podporu nadaným žákům	Diferencovaná výuka, rozšiřující úkoly, projektová práce, spolupráce se staršími spolužáky
Identifikovat a cíleně podporovat žáky ohrožené školním neúspěchem	Pravidelné sledování, spolupráce se zákonnými zástupci a poradenskými zařízeními, individuální vzdělávací plány
Vytvářet bezpečné a respektující prostředí vycházející z Montessori hodnot	Malé skupiny, partnerský přístup, samostatná práce dětí, důraz na respekt a zodpovědnost
Posilovat spolupráci mezi dětmi různého věku	Smíšené skupiny, vzájemná výuka, mentoring starších dětí, společné projekty

Střednědobý cíl	Jak je naplňován v praxi
Zaměřit se na posilování dobrých vztahů v kolektivu	Třídní kruhy, kooperativní učení, společné projekty, teambuildingové aktivity, vrstevnická podpora

Včasné zachytávat nežádoucí rizikové projevy chování	Pravidelné pozorování žáků, rozhovory s dětmi i zákonnými zástupci, konzultace s odborníky, rychlá reakce pedagogů
Osvojit si zdravý životní styl	Zařazování pohybových aktivit, programy o zdravé výživě, pobyt venku, příprava zdravých svačín
Vytvářet podmínky pro inkluzi žáků	Individuální přístup, spolupráce s asistenty pedagoga, diferencovaná výuka, respekt k odlišnostem, zapojení všech dětí do aktivit
Průběžně monitorovat klima tříd a vztahů ve třídách	Dotazníky, pozorování, rozhovory, zpětná vazba od žáků a zákonných zástupců, supervize pedagogů
Zajistit podporu žákům při přechodu mezi stupni vzdělávání a při adaptaci na nové prostředí	Návštěvy tříd, spolupráce se staršími žáky, adaptační programy, individuální konzultace se zákonnými zástupci i dětmi
Systematicky podporovat nadané žáky prostřednictvím vhodné diferenciaci, obohacení výuky a projektové práce	Nabídka rozšířených úkolů, individuální projekty, účast na soutěžích, spolupráce se staršími žáky, mentoring
Podporovat žáky ohrožené školním neúspěchem a posílit jejich motivaci k učení	Individuální vzdělávací plány, doučování, menší skupiny, pozitivní zpětná vazba, spolupráce s PPP/SPC
Spolupracovat s kariérovým poradcem a podporovat žáky při rozhodování o dalším vzdělávání	Individuální konzultace, besedy o profesích, práce s portfoliem žáka, zapojení zákonných zástupců do kariérového poradenství
Pravidelně spolupracovat se zákonnými zástupci v oblasti prevence a podpory žáků	Konzultační hodiny, workshopy pro zákonné zástupce, sdílení metodických materiálů, společné akce a setkávání

Krátkodobý cíl	Jak je naplňován v praxi	Měřitelné ukazatele / doklady
Realizovat adaptační aktivity (na začátku) školního roku (např. třídní kruhy, teambuildingové hry, společné projekty)	Třídní hry, společné projekty, seznámení se školním prostředím	Zápisy třídních učitelů, fotodokumentace
Zorganizovat preventivní workshop zaměřený na rizikové chování (v tomto	Spolupráce s externími poskytovateli, interaktivní	Program workshopu, prezenční listiny, zpětná

školním roce kyberbezpečnost, sexuální chování a zdravé vztahy)	forma, zapojení žáků do diskusí	vazba žáků, fotodokumentace
Provést dvakrát v roce monitorování klimatu třídy (dotazník, rozhovor, pozorování)	Sociometrické dotazníky, rozhovory se žáky, pravidelné sledování dynamiky tříd	Vyhodnocení dotazníků, zprávy třídních učitelů, zápisy z rozhovorů
Zajistit možnost pravidelné individuální konzultace pro žáky ohrožené školním neúspěchem a jejich zákonné zástupce	Nabídka konzultačních hodin výchovného poradce, spolupráce s PPP/SPC, cílená podpora	Záznamy o konzultacích, IVP, zprávy z poradenských zařízení
Zapojit nadané žáky do projektové práce či soutěží během školního roku	Diferencovaná výuka, nabídka soutěží a projektů, spolupráce ve smíšených skupinách	Přehled zapojených žáků, výsledky soutěží
Zajistit alespoň jedno setkání kariérové poradkyně s žáky a zákonnými zástupci žáků 7. až 9. ročníku	Individuální a skupinové konzultace, prezentace možností středních škol	Zápisy ze setkání, zpětná vazba zákonných zástupců, příp. fotodokumentace
Uspořádat vzdělávací kurz pro zákonné zástupce k podpoře respektující komunikace a výchovy	Workshop s lektorem, praktické nácviky a diskuze	Pozvánky, prezenční listiny
Pravidelně zařazovat aktivity na podporu zdravého životního stylu (pohyb, pobyt venku, zdravá výživa)	Sportovní aktivity, pobyt na školní zahradě, zdravé svačiny, plánování vlastního menu v Domově mládeže	Fotodokumentace, třídní plány
Proškolit pedagogický sbor v jedné vybrané preventivní oblasti (v tomto školním roce wellbeing)	Odborný seminář vedený Janem Kubou	Fotodokumentace
Zapojit zákonné zástupce do školních akcí během školního roku (např. <i>Společně na zahradě</i>)	Společné akce školy a zákonných zástupců, slavnosti, individuální zapojení zákonných zástupců	Fotodokumentace, zpětná vazba zákonných zástupců

Zásady efektivní primární prevence

- zásada včasného začátku (formování osobní orientace, postojů a názorů)
- zásada komplexnosti spolupráce školy, rodiny a široké veřejnosti
- zásada mezioborové týmové spolupráce mezi pedagogy a odborníky
- zásada přiměřenosti (preventivní působení přizpůsobit věku dítěte)

Klíčové kompetence dětí ve MŠ v rámci prevence

Mezi základní osvojené kompetence předškolních dětí patří:

- znát, co pomáhá být zdravý a v bezpečí a co škodí (např. kouření, alkohol, léky jen od lékaře),
- rozumět tomu, že způsob života ovlivňuje zdraví,
- podílet se na budování zdraví pohybem, zdravou výživou a pravidelnými návyky,
- vědět, že kontakt s některými lidmi může být nebezpečný a umět se v takové situaci chránit,
- znát základní pravidla společného soužití a spolupráce ve skupině,
- dokázat hodnotit své chování i chování druhých přiměřeně věku,
- umět vyjádřit a hájit vlastní názor,
- přijímat a respektovat odlišnosti ostatních lidí (povahové, tělesné, kulturní),
- umět požádat o pomoc a aktivně řešit jednoduché problémy,
- vědět, že konflikt lze řešit různými způsoby, a zkoušet hledat řešení,
- znát své emoce a nálady a zkoušet s nimi pracovat,
- dodržovat základní pravidla chování podle prostředí (doma, ve školce, na hřišti),
- umět se domluvit s ostatními, spolupracovat a střídat se v rolích při hře,
- mít základní povědomí o bezpečném používání digitálních technologií (např. že ne všechno na internetu je pravda, že není vhodné sdílet vše s cizími lidmi).

Neosvojí-li si děti uvedené ochranné kompetence, mohou být v pozdějším věku zasaženy různými nežádoucími jevy, jako je nevhodné nebo rizikové chování, obtíže při navazování vztahů, nízká schopnost řešit konflikty nebo náchylnost k přijetí škodlivých vzorců chování. Mohou mít menší odolnost vůči vrstevnickému tlaku, mohou snáze podlehnout škodlivým návykům nebo se stát obětí manipulace či šikany. Nedostatek základních sociálních a emočních dovedností se může projevit také problémy v učení, nízkou sebedůvěrou či nesnadným přechodem mezi jednotlivými stupni vzdělávání. Proto je nezbytné, aby mateřská škola děti systematicky vedla k rozvoji těchto kompetencí prostřednictvím každodenních činností, hry, modelových situací a příkladu dospělých.

Klíčové kompetence žáků ZŠ a DML v rámci prevence

Zvyšování sociálních kompetencí.

Rozvíjení dovedností, které umožňují efektivní orientaci ve skupině a sociálních vztazích, posilují odpovědnost za vlastní chování a uvědomění si důsledků jednání. Podpora spolupráce, týmové práce a vzájemného respektu.

Posilování komunikačních dovedností

Zvyšování schopnosti řešit problémy a konflikty, adekvátně reagovat na stres, neúspěch a kritiku. Rozvíjení asertivní komunikace a aktivního naslouchání.

Vytváření pozitivního sociálního klimatu

Budování pocitu důvěry, bezpečí a pohody bez nadměrného tlaku na výkon. Zařazení každého žáka do kolektivu, podpora spolupráce a atmosféry klidu, respektu a vzájemné podpory.

Formování postojů ke společensky akceptovaným hodnotám

Pěstování právního vědomí, morálních a etických hodnot, humanistických postojů. Podpora respektu k odlišnostem, tolerance a empatie, prevence šikany a diskriminace.

Znalostní kompetence žáků

1.-3. ročník

- Žáci dokáží pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, konzumací alkoholu, užíváním drog a zneužíváním léků.
- Znaří jednoduché strategie odmítání návykových látek.
- Chápu hodnotu zdraví a uvědomují si nevýhody špatného zdravotního stavu.
- Mají základní vědomosti o zdravém životním stylu a péči o tělo (strava, hygiena, pohyb).
- Mají povědomí o základních pravidlech a právních normách týkajících se sociálně patologických jevů.

4.-6. ročník

- Žáci mají povědomí o zdraví jako o základní lidské hodnotě.
- Znaří činnosti a návyky podporující zdraví a zařazují je do svého denního režimu.
- Podrobně znaří zdravotní a sociální rizika návykových látek a dokáží argumentovat ve prospěch zdraví.
- Znaří zákony omezující kouření, konzumaci alkoholu a regulující užívání a šíření drog.
- Umí komunikovat s poradenskými a krizovými službami.
- Dokáží pojmenovat základní mezilidské vztahy a rozpoznat projevy nesnášenlivosti.
- Vědí, na koho se obrátit v případě ohrožení nebo porušení svých práv.
- Mají povědomí, že jednání ohrožující práva druhých (šikana, násilí, zastrasování) je protiprávní.
- Umí používat osvědčené způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky.

7.-9. ročník

- Žáci chápou význam harmonických mezilidských vztahů pro zdraví a životní pohodu.
- Respektují odlišné názory, zájmy a způsoby chování ostatních a projevují toleranci k menšinám.
- Znají a uplatňují nenásilné způsoby řešení konfliktů se spolužáky.
- Umí adekvátně komunikovat a chovat se v různých životních situacích.
- Dokáží spolupracovat ve skupině a převzít zodpovědnost za společné úkoly.
- Zná významné dokumenty upravující lidská práva a sociálně-právní ochranu dětí.
- Mají povědomí o činnosti orgánů právní ochrany občanů a právní odpovědnosti za protiprávní jednání.
- Chápu zdraví holisticky – fyzické, sociální a duševní.
- Umí rozlišit vhodné a nevhodné zdravotní návyky a zhodnotit vlastní chování z hlediska zdraví.
- Orientují se v principech zdravého životního stylu a aktivně je praktikují (pohyb, relaxace, duševní hygiena).
- Vědí, že zneužívání dětí je trestné.
- Umí diskutovat o rizicích návykových látek a orientují se v trestně-právní problematice.
- Vědí, kde hledat odbornou pomoc, a umí ji v případě potřeby využít.
- Bezpečně zvládají účelné chování v krizových situacích (šikana, týrání, sexuální zneužívání) a správně se rozhodují při vlastním nebo cizím ohrožení.
- Dokáží komunikovat se specializovanými službami (linky důvěry, krizová centra).
- Odmítají projevy brutality a násilí zprostředkované médii a dokáží o nich kriticky diskutovat.

Způsob práce s dětmi v MŠ v rámci prevence

V mateřské škole pracujeme s dětmi pravidelně v komunitním kruhu, který je významným preventivním nástrojem. Umožňuje otevřeně sdílet zkušenosti, seznamovat se s novými tématy a zároveň včas zachytit případné signály rizikového chování. Setkávání probíhá každodenně, proto neuvádíme přesný výčet témat – ta vycházejí ze Školního vzdělávacího programu a zároveň reflektují aktuální potřeby dětí.

Zásadní roli v prevenci rizikového chování má respektující přístup všech pedagogických i nepedagogických pracovníků školy. Důležitým prvkem je partnerské jednání, otevřená komunikace a spolupráce ve skupině. Děti se přiměřeně věku podílejí na spoluvytváření pravidel a zapojují se do rozhodování v rámci demokratického prostředí školy.

V rámci vzdělávání využíváme metody podporující prevenci a sociální učení – besedy, diskuse, sociální hry, hraní rolí a dramatizace příběhů. Zvláštní důraz klademe na osobní zkušenost dítěte, která je podporována především prožitkem při učení i během spontánní hry.

Montessori pomůcky umožňují dítěti samostatnou, soustředěnou práci a zároveň přirozeně rozvíjejí sociální dovednosti a komunikaci. Děti si volí aktivity samostatně či ve skupinách,

učitel je provází při výběru a ukazuje jim způsob práce s pomůckami. Klíčová je přitom komunikace s dětmi, respektování jejich svobody pohybu a podpora vlastní iniciativy.

Spontánní hra není dospělými nadměrně organizována – umožňuje dětem projevit kreativitu, spolupracovat, učit se řešit konflikty, rozvíjet tvořivost, radost a estetické vnímání. Role dospělého je především role pozorovatele, partnera a průvodce.

Motivace k činnostem vychází z dítěte samotného, je respektován jeho zájem a potřeba. Takto pojatá práce s dětmi přispívá k rozvoji jejich samostatnosti, sociálních kompetencí i vnitřní odolnosti vůči rizikovému chování.

Způsob práce s žáky ZŠ a DML v rámci prevence

Stejně jako v mateřské škole pracujeme i na základní škole s žáky v komunitním kruhu, který slouží jako efektivní nástroj pro seznámení se s tématy prevence a současně umožňuje včasnou detekci rizikového chování. Tato práce je pravidelná a každodenní. Klíčová témata vycházejí ze Školního vzdělávacího programu a zároveň reflektují aktuální potřeby žáků.

V rámci prevence sociálně rizikového chování je klíčový respektující přístup všech pedagogů a pracovníků školy, partnerské jednání, každodenní otevřená komunikace a spolupráce ve skupinách. Žáci se aktivně podílejí na společném utváření pravidel a rozhodování v rámci demokratického prostředí školy.

Ve škole jsou využívány také další preventivní metody, například besedy, diskuse, sociální hry, hraní rolí či dramatizace příběhů. Výuka žáků není frontální, ale obsahuje široké spektrum aktivních metod, do kterých jsou žáci zapojeni. Považujeme za zásadní osobní zkušenost dítěte a prožitek během učení, což podporuje:

- tvůrčí přístup k řešení problémů,
- aktivní jednání a rozhodování,
- rozvoj neformálních mezilidských vztahů,
- učení z vlastních důsledků a hledání netradičních řešení.

Ve třídách preventivně působí více pedagogických pracovníků, třídy mají nízkou kapacitu a škola vytváří rodinné prostředí. Věkově smíšené třídy, rozdělené do tzv. trojročí, podporují rozvoj sociálních kompetencí a prosociálního chování. Starší žáci získávají pocit odpovědnosti a důležitosti, mladší žáci napodobují starší kamarády, což přirozeně přispívá k sociálnímu zrání dětí.

Žáci se učí ohleduplnosti, vzájemnému naslouchání a správnému vyjadřování svého názoru. Dokáží zdůvodnit svůj postoj a rozhodnutí a projevují schopnost spolupráce a respektu ve skupině.

Aktivity v rámci prevence jsou integrované napříč vyučovacími bloky, čímž se prevence stává součástí každodenního života školy.

Plán preventivních aktivit pro školní rok 2025/2026 – MŠ:

Preventivní opatření

Ve třídě dětí preventivně působí nízká kapacita tříd, rodinné prostředí školy a také větší počet pedagogických pracovníků, kteří se mohou dětem individuálně věnovat. Významným faktorem je věkově smíšené složení tříd, které přirozeně podporuje vytváření sociálních kompetencí a prosociálního chování, protože více odpovídá přirozenému společenskému prostředí. Starší děti se učí odpovědnosti a pomoci mladším, mladší děti napodobují starší kamarády. Tato dynamika významně přispívá k sociálnímu zrání dětí, jejich schopnosti spolupracovat, respektovat druhé a zvládat konfliktní situace.

Děti jsou vedeny k ohleduplnosti a naslouchání, učí se vyjádřit svůj názor, obhájit své potřeby a respektovat názory druhých. Jejich hra je tvořivá, s prvky fantazie a kooperace, rozvíjí komunikaci s vrstevníky i dospělými a podporuje pozitivní atmosféru ve třídě. Tyto podmínky významně přispívají k prevenci rizikového chování, posilují sociální dovednosti dětí a zvyšují jejich odolnost vůči negativním vlivům.

Témata prevence

V mateřské škole se v rámci prevence sociálně patologických jevů u dětí se zaměřujeme na následující oblasti:

- Péče o zdraví a zdravý životní styl (zdravá výživa, pitný režim, pohyb, hygiena, odpočinek).
- Bezpečné chování v prostředí školy, doma, na ulici a v přírodě; znalost tísňových čísel a prevence úrazů.
- Povědomí o škodlivosti některých látek pro zdraví (alkohol, cigarety, léky, neznámé látky).
- Pravidla společného soužití a jejich respektování.
- Rozvoj spolupráce, tolerance, empatie a prosociálního chování.
- Schopnost řešit konflikty nenásilnou cestou a hledat různé způsoby řešení problémů.
- Vnímání a přijímání odlišností mezi lidmi jako přirozené součásti života.
- Rozvoj emoční gramotnosti – poznávání, pojmenování a zvládání vlastních emocí.
- Posilování sebedůvěry, sebevědomí a pocitu bezpečí dítěte.
- Rozpoznání rizikových a nebezpečných situací, schopnost vyhledat pomoc dospělého.
- Základy mediální a digitální gramotnosti – povědomí o vhodném a nevhodném obsahu, pravidla bezpečného užívání digitálních technologií.

Plán na školní rok 2025/26:

1. Každodenní preventivní činnosti

- Komunitní kruh – pravidelný prostor pro sdílení pocitů, řešení drobných konfliktů, nácvik naslouchání a komunikace. Prostor pro mluvení před větší skupinou dětí, posiluje sebevědomí. Děti se učí trpělivě počkat, než domluví někdo jiný.
- Pravidla třídy – společně vytvořená a průběžně připomínaná, podporují bezpečné prostředí, spolupráci a odpovědnost.
- Spontánní hra – podpora kooperace, tvořivosti, samostatného řešení problémů a respektu mezi dětmi.
- Volná práce s Montessori pomůckami – vedení k soustředění, samostatnosti, sebekontroly a spolupráci.

2. Pravidelné preventivní aktivity

- Pohybové a relaxační činnosti – posilování zdravých životních návyků, prevence stresu.
- Sociální a kooperativní hry – rozvoj spolupráce, řešení konfliktů, vzájemná pomoc.
- Tematické bloky vycházející ze ŠVP – zdravý životní styl, bezpečnost, mezilidské vztahy, rozvoj osobnosti dítěte.
- Práce s emocemi – pojmenování a zpracování pocitů prostřednictvím pohádek, dramatizace, výtvarných aktivit. Využití knižního materiálu a karet k tomuto tématu.

3. Příležitostné preventivní akce

- Besedy a setkání s odborníky (např. hasičský sbor – prevence nebezpečí).
- Akce školy (např. Den maminek, Společně na zahradě – práce na zahradě se zákonnými zástupci a prarodiči).
- Společné projekty se základní školou – podpora přirozeného přechodu dětí do ZŠ, budování pocitu bezpečí.

4. Spolupráce s rodinou

- Společné akce pro zákonné zástupce a děti – dílny, slavnosti, zahradní akce.
- Poradenská činnost – individuální konzultace se zákonnými zástupci při řešení obtíží dítěte.
- Vzdělávací setkání pro zákonné zástupce – témata dle aktuálních potřeb (např. respektující komunikace, prevence rizikového chování).

5. Podpora pedagogů

- Pravidelné týmové porady k řešení výchovných a vzdělávacích témat.
- Vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence, wellbeingu a podpory dětí se speciálními potřebami.

- Spolupráce s odborníky (speciální pedagog, metodik prevence, PPP).

Cíl	Aktivita	Forma / prostředek	Zodpovědnost
Posilovat bezpečné a podporující prostředí ve třídě	Komunitní kruh	Denní rozhovory, sdílení pocitů, řešení konfliktů	Pedagogové
Podporovat respekt k pravidlům a odpovědnost	Společné vytváření a připomínání pravidel třídy	Plakáty pravidel, společná diskuze	Pedagogové, děti
Rozvíjet spolupráci a komunikaci mezi dětmi	Běžné aktivity ve třídě	Vzdělávací aktivity, příprava svačin, úklid	Pedagogové, děti
Podporovat zdravý životní styl	Pohybové a relaxační činnosti	Každodenní cvičení, pobyt venku, zdravé svačiny	Všichni pedagogové
Učit děti pracovat s emocemi	Práce s emocemi prostřednictvím skutečných prožitků, ale i pohádek, dramatizace a výtvarných aktivit	Všednodenní příležitosti, příběhy, kresba	Pedagogové
Zvyšovat bezpečnost a předcházet rizikovým situacím	Pohyb v okolí MŠ	Poučení o chování v provozu před opuštěním školkových prostor	Pedagogové
Ulehčit přechod dětí na základní školu	Společné akce se ZŠ	Návštěva 1. třídy, společné projekty	Pedagogové MŠ, ZŠ
Posílit spolupráci s rodinou	Společné akce pro zák. zástupce a děti	Slavnosti, dílny, zahradní akce	Pedagogové, rodiče
Poskytnout zák. zástupcům podporu ve výchově	Vzdělávací setkání pro zák. zástupce	Workshopy	Pedagogové
Zajistit průběžnou podporu dětem s obtížemi	Individuální konzultace se zák. zástupci a odborníky	Osobní schůzky, doporučení PPP	Pedagogové, výchovný poradce
Rozvíjet kompetence pedagogů v oblasti prevence	Vzdělávání pedagogického sboru	Školení, metodické poradny v rámci ŠPP	Ředitelka, Pedagogové

Podporovat týmovou spolupráci mezi pedagogy	Pravidelné týmové porady	Sdílení zkušeností, plánování	Pedagogové
---	--------------------------	-------------------------------	------------

Ochrana dětí před šikanou v předškolním vzdělávání

Základní pravidla v šetření a řešení šikany včetně zákonitého vnitřního vývoje šikany od prvního stadia, její stupňování až k pátému stadiu vychází z Přílohy č. 1 Stadia šikanování Metodického pokynu MŠMT ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č. j. MŠMT – 21149/2016.

Škola respektuje identitu a individualitu každého svého člena, odmítá násilí a zneužití moci v jakékoli podobě a tyto hodnoty škola jasně prosazuje a komunikuje směrem dovnitř školy i vně.

Během každodenní komunikace s jednotlivci i ve skupinách se děti učí jednat s druhými s respektem. Vyjadřovat svoje pocity a sdělovat druhým respektujícím způsobem, když jim něco vadí, se děti učí např. prostřednictvím hry „Vadí, nevadí“. Následně jsou modelovány konkrétní situace.

Škola usiluje o včasné odhalení šikany a za tímto účelem má nastavený funkční systém vzájemné komunikace mezi pedagogy o signálech, výskytu porušení pravidel, nebo jiných rizikových faktorech tak, aby byl pedagog vždy včas informován o tom, jaká atmosféra je v jeho třídě.

Po odborném a bezpečném rozkrytí šikany pedagog zvolí podle situace vhodný způsob nápravy, např.:

- rozhovor s dítětem, které ubližuje - pedagog využije adekvátní opatření: srozumitelně sdělí dítěti, že porušilo stanovená pravidla, vede jej v sociálně žádoucích projevech, navrhuje a ukazuje mu adekvátní varianty v projevech chování; v případě pozitivní změny v chování dítěte ho ocení;
- zavedení ochranného režimu oběti nastavením intenzivnějšího dohledu;
- práce se skupinou – děti jsou zapojovány do činností podporujících vzájemnou spolupráci, při nichž nejsou vítězové a poražení;
- rozhovor se zákonnými zástupci dítěte agresora - proběhne až tehdy, když je situace zmapovaná; důležitá je maximální snaha získat je pro spolupráci; nejbezpečnější je, když rozhovor provede pracovník MŠ; rozhovor zákonných zástupců oběti se zákonnými zástupci agresora je velmi rizikový.

Škola může zvolit i kombinaci výše uvedených metod.

Specifika integrovaných dětí

Tomuto tématu se budeme s ohledem na počet integrovaných dětí velmi intenzivně věnovat.

Formy budou různé, přednáška učitele, diskuze, zážitkovým způsobem tak, aby děti lépe porozuměly a bezproblémově přijaly do kolektivu děti se specifickými potřebami.

Zajišťuje: Pavla Ludvíková (výchovný poradce)

Plán preventivních aktivit pro školní rok 2025/2026 – ZŠ a DML:

V návaznosti na vyhodnocení loňského MPP a jednotlivých realizovaných aktivit plánujeme v letošním školním roce následující aktivity:

1. Sebepoznání, sebepřijetí, sebeprezentace

- **Cíl:** Posilovat pozitivní sebepoznání, sebeúctu a schopnost vhodně prezentovat své názory.
- **Formy práce:** Komunitní kruhy, prožitkové preventivní techniky, reflexe, diskuze.
- **Aktivity:** Každodenní interakce pedagogů se žáky, kdy pedagogové věnují dostatečný čas i pozornost jim i jejich problémům. Prožitkové preventivní techniky během výuky ve třídě i na zahradě.
- **Zodpovědní:** Všichni pracovníci školy
- **Doklady:** Příležitostná fotodokumentace

2. Sociální dovednosti a pozitivní komunikace

- **Cíl:** Rozvoj schopnosti jednat s respektem, popsat pocity, řešit konflikty.
- **Formy práce:** Komunitní kruhy, role-playing, dramatizace, práce s knihou „Ferda a jeho mouchy“. Návštěva domova pro Seniory Blaník.
- **Aktivity:** Každodenní komunikace s jednotlivci i ve skupinách, díky čemuž se žáci učí jednat s druhými s respektem, učí se popisovat své pocity, nejprve přemýšlet a až poté jednat. Tyto dovednosti jsou podporovány zařazováním technik na podporu pozitivní komunikace
- **Zodpovědní:** Pedagogičtí pracovníci
- **Doklady:** Zápisy, reflexe žáků, fotodokumentace

3. Adaptace žáků při změnách prostředí

- **Cíl:** Podpořit hladký přechod ze školky do školy a z mladší do starší třídy.
- **Formy práce:** Třídní kruhy, teambuildingové aktivity, mentoring starších žáků, prohlídky školy.

- **Zodpovědní:** Třídní učitelé, výchovná poradkyně, metodik prevence
- **Doklady:** Fotodokumentace, zpětná vazba žáků

4. Zdravý životní styl a životní prostředí, vandalismus

- **Cíl:** Podporovat zdravé stravování, pohyb, respekt k životnímu prostředí.
- **Formy práce:** Sportovní aktivity, příprava svačin (1.–6. ročník), příprava menu, nákup surovin i samotné vaření v Domově mládeže (7.–9. ročník), třídění odpadu, kompostování.
- **Aktivita:** V rámci každodenního programu se žáci učí přistupovat citlivě k životnímu prostředí – třídí odpad, kompostují, učí se neplýtvat potravinami. Budování vztahu ke sportu prostřednictvím sportovních aktivit (plavání, bruslení, lyžování a běžkování, gymnastika, atletika, volejbal). Žáci starají o své prostředí, uklízejí třídy, pracují na zahradě. Zahradu využíváme i k pěstování vlastních bylinek, zeleniny, ovoce. S těmito aktivitami, vedoucí k zodpovědnosti za prostředí kolem nás budeme dále pokračovat.
- **Zodpovědní:** Pedagogičtí pracovníci
- **Doklady:** Fotodokumentace, třídní plány, zpětná vazba žáků

5. Prevence rizikového chování

Oblast	Formy práce	Zodpovědní	Doklady
Šikana, agrese	Komunitní kruhy, diskuze, modelové situace	Pedagogičtí pracovníci	Zápisy, fotodokumentace
Krádeže	Diskuse, lekce s důrazem na sociální a právní rizika	Pedagogičtí pracovníci	Třídní knihy, obsah lekcí
Návykové látky	Prožitkové techniky, lekce během výuky, informační materiály	Pedagogičtí pracovníci	Zápisy, fotodokumentace
Sexuální výchova	Lekce přizpůsobené věku, workshopy s Proxima Sociale.	Iva Petříková, Markéta Matoušková, Pavlína Čížková, externí organizace	Zápisy, fotodokumentace, zpětná vazba žáků
Rizikové sporty a doprava	Teorie v hodinách, praktický nácvik	Pavla Ludvíková, externí organizátor	Fotodokumentace, zápisy z lekcí

	(Besip), poučení k bezpečnosti sportu		
Prevence rasismu a xenofobie	Týdny věnované cizím zemím, zahraniční pedagogové v prostředí, témata v hodinách občanské výchovy	Pedagogičtí pracovníci	Fotodokumentace
Specifika integrovaných dětí	Individuální přístup, zážitkové aktivity, diskuze s cílem porozumět ostatním	Pavla Ludvíková	Zápisy, reflexe, fotodokumentace

Dostupnost hygienických potřeb – dívky mají na dívčích záchodech bezplatně k dispozici menstruační vložky.

6. První pomoc a bezpečnost, online bezpečnost

- **Cíl:** Naučit žáky základům první pomoci a bezpečnému chování při úrazech.
- **Formy práce:** Praktické ukázky během sportovních aktivit, diskuse v komunitních kruzích.
- **Zodpovědní:** Pedagogičtí pracovníci
- **Doklady:** Příležitostná fotodokumentace
- **Cíl:** Nácvik evakuace a krizového chování
- **Formy práce:** Evakuační cvičení, rozbor situace po cvičení
- **Zodpovědní:** Odborník na bezpečnost ve škole
- **Doklady:** Fotodokumentace, zápisy
- **Cíl:** Naučit žáky základním principům bezpečného chování v online světě.
- **Formy práce:** Workshop přizpůsobený věku žáků (rozděleno pro 1. až 3. ročník, 4. až 6. ročník, 7. až 9. ročník)
- **Zodpovědní:** Iva Petříková + Proxima Sociale
- **Doklady:** Fotodokumentace, zpětná vazba žáků

7. Kariérové poradenství

- **Cíl:** Podpořit žáky 7.–9. ročníku v orientaci v nabídce středních škol a profesních možnostech.
- **Formy práce:** Individuální a skupinové konzultace, prezentace k výběru středních škol.
- **Zodpovědní:** Kariérová poradkyně
- **Doklady:** Zápisy, zpětná vazba žáků a zák. zástupců

8. Zapojení zákonných zástupců a komunity

- **Cíl:** Posílit spolupráci se zák. zástupci, předcházet rizikům v rodinném prostředí.
- **Formy práce:** Společné akce (viz následující odstavec), praktické nácviky respektující komunikace.
- **Zodpovědní:** Pedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci
- **Doklady:** Fotodokumentace, zpětná vazba

Další akce pro zákonné zástupce a zaměstnance školy

Kurz respektující výchovy

Praktický trénink rodičovských dovedností. Interaktivní kurz pro rodiče, pedagogy a další zaměstnance školy o respektujícím přístupu nejen k dětem.

Kurz organizuje společnost PARES z.s. a zajišťují certifikované lektorky kurzu P. E. T.

Jak s emocemi

Kurz práce s vlastními emocemi na bázi všímavosti.

Kurz organizuje společnost PARES z.s.

Další aktivity v rámci školy

Žákovská rada

Žákovská rada se schází zhruba jednou za 6 týdnů. Na schůzce jsou přítomni zástupci tříd ZŠ i MŠ, ředitelka a další zástupci z řad zaměstnanců. Zástupci tříd od spolužáků ve třídách i učitelů sbírají informace o tom, co by mohli ve škole zlepšit. Na pravidelných schůzkách parlamentu řeší, jakým způsobem těmto nápadům vyjít vstříc. Spolužáky ve třídách pravidelně informují o své činnosti.

Společné rozhodování

V naší škole se žáci podílejí na rozhodování v rámci demokratického prostředí školy.

Volnočasové aktivity

Po skončení vyučování se žáci mohou účastnit volnočasových aktivit, které v prostorách školy organizuje PARES z.s. V letních měsících se žáci mohou účastnit táborů, které taktéž organizuje PARES z.s.

Supervize pro pedagogy

Učitelé jednotlivých školních prostředí se sejdou na supervizních setkáních, kterými je provede a bezpečné prostředí podpoří Lenka Králová. Pro každý tým se jedná vždy alespoň o pět setkání v průběhu celého školního roku.

Konzultace pro zaměstnance

Pokud kdokoli ze zaměstnanců řeší obtížnou situaci, která se týká dětí, vztahů, práce, komunikace, má možnost sjednání individuální konzultace s Lenkou Královou. Téma konzultace může být soukromé i pracovní. Lenka nabídne podporu při hledání vhodného řešení, nezávislý pohled, případně sdílení zkušeností.

Spolupráce školy s jinými organizacemi

Mozaika úzce spolupracuje se sdružením PARES z.s. Dále spolupracujeme s MěÚ Mnichovice a navazujeme spolupráci s dalšími subjekty. Oslovujeme odborníky na konkrétní oblasti v rámci plánovaných aktivit. Rádi bychom navázali spolupráci s místními hasiči.

Informování a podpora zákonných zástupců

Spolupráce se zákonnými zástupci je pro nás klíčová. Kromě běžných schůzek pořádáme dny otevřených dveří, dvakrát ročně individuální konzultace mezi učitelem, zákonným zástupcem a žákem, konzultace s výchovnou poradkyní a speciální pedagožkou, dále večerní vzdělávací akce pro zákonné zástupce i společenské akce pro celé rodiny. Společně také slavíme některé svátky a události (Průvod světél na Sv. Martina, Advent, svátek matek, konec školního roku).

Konzultace pro zákonné zástupce

Pokud zákonní zástupci řeší náročné situace s dětmi a nejsou si jisti, jak postupovat s respektem a empaticky, můžou využít konzultací pro zákonné zástupce s Lenkou Královou. Je možná

schůzka pouze s ní, případně s pedagogem třídy. Společným cílem je podpořit děti a pokud je to možné, sladit přístup doma i ve škole. Při řešení náročných situací může nezávislý pohled dodat potřebný nadhled, ujištění a případné nasměrování.

Další akce pro zákonné zástupce a veřejnost:

Dny otevřených dveří

Společně na zahradě

Vítejte v Mozaice

Společná snídaně, společné čajovny (1.-6. ročník), společné kavárny (7.-9. ročník)

Montessori na vlastní kůži

Svatomartinská sousedská slavnost

Jak to chodí v programu pro dospívající

Vernisáž studentských projektů

Montessori doma

Oslava svátku maminek

Montessori a základní škola

Večeře pro rodiče

Oslava konce školního roku

Přílohy:

- č. 1 Zdroje MMP
- č. 2 Důležité kontakty
- č. 3 Krizový plán školy

V Mnichovicích dne 27. 8. 2025



Mgr. Táňa Kadlecová, ředitelka školy



Mgr. Táňa Kadlecová, ředitelka domova mládeže

Příloha č. 1 Minimálního preventivního programu

Zdroje minimálního preventivního programu

Pro vypracování MPP a realizaci preventivních opatření jsou využívány následující dokumenty:

- Úmluva o právech dítěte
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví
- Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona.
- Zákon č. 383/2005 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči
- Zákon č. 84/2012 Sb., o rodině
- Zákon č. 198/2012 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické, přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků
- Nařízení č. 3/2012 Sb., změna nařízení o rostlinách a houbách obsahujících omamné látky
- Vyhláška č. 197/2016 Sb.
- Vyhláška MŠMT č. 116/2011 Sb., kterou se mění vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č.j. 14 423/99-22, Věstník MŠMT sešit 5/1999
- Informace o spolupráci předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané č. j. 25884/2003-24, Věstník MŠMT sešit 11/2003
- Metodický pokyn k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 20 006/2007-51, Věstník MŠMT sešit 11/2007
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j. 28275/2000-22
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j. 24 246/2008-6, Věstník 1/2009
- Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na období 2009-2012, č.j. 37/2009-61
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č. j. 11 691/2004-24, Věstník MŠMT sešit 6/2004
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních č.j. 22 294/2013-1

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních – novela 2016 - č.j. MŠMT – 21149/2016
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, MŠMT č.j.:21291/2010-28, které se věnuje hazardnímu hraní
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže Co dělat, když – intervence pedagoga Sebevražedné chování
- Metodické doporučení Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování (č. j. MSMT-780/2024-1)
- Program Škola podporující zdraví

Příloha č. 2 Minimálního preventivního programu

DŮLEŽITÉ KONTAKTY:

PPP Středočeského kraje

pracoviště Říčany, Školní 2400/4, 25101 Říčany

vedoucí: Mgr. Jitka Svátková

tel.: 731 417 201

e-mail: ricany@pppsk.cz

Pražská PPP

pracoviště Říčany, Masarykovo náměstí 14/10, 25101 Říčany

telefon pro objednání: 603 513 949

e-mail: pppp@pppp.cz

SPC a PPP Koloběžka

adresa: Váňova 3180, Kladno 272 01

web: <http://www.spzkolobezka.cz/>

Lexik, vzdělávací centrum a pedagogicko-psychologická poradna, s.r.o.

adresa: Obránců míru 2348, 252 63 Roztoky u Prahy

telefon na PPP: 739 034 000

e-mail: poradna@lexik.cz

OSPOD – Oddělení sociálně právní ochrany dětí Říčany

vedoucí odboru: Mgr. Blanka Spolková

tel.: 323 618 241

e-mail: blanka.spolkova@ricany.cz

Krizová intervence:

Linka bezpečí: www.linkabezpeci.cz; tel. pro děti: 116 111, pro rodiče: 606 021 021

SOS centrum: www.soscentrum.cz

Nadace naše dítě: www.nasedite.cz

Nepanikař – První pomoc při psychických obtížích: nepanikar.eu

Minimalizace šikany:

Minimalizace šikany: www.minimalizacesikany.cz

Šikana: www.julesajim.cz

Šikana: www.sikana.org

Drogy:

Drogový informační server: www.drogy.net

Výzkumné středisko zabývající se drogovou problematikou: www.adiktologie.cz

Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti: www.drogy-info.cz

Drogová poradna: www.drogovaporadna.cz

Řekni NE drogám: www.drogy.cz

Alkohol:

Alkoholismus: www.alkoholik.cz

prim. MUDr. Karel NEŠPOR, CSc.: www.drnespor.eu

Prevence závislosti na alkoholu: www.alkohol-alkoholismus.cz

Kouření:

Kuřáková plíce: www.kurakova-plice.cz

Společnost pro léčbu závislosti na tabáku: www.slzt.cz

Bez cigaret: www.bezcigaret.cz

Jak přestat kouřit: www.jakprestat.cz

Dokuřte: www.dokurte.cz

Stop kouření: www.stop-koureni.cz

Základní škola a Mateřská škola Mozaika, školská právnická osoba
Domov mládeže Mozaika, školská právnická osoba

Rakovina plic: www.rakovinaplic.cz

Nekuřátka: www.nekuratka.cz

Gambling:

Pomoc se závislostí na hazardu: stopzavislosti.cz

Anonymní gambleři: anonymnigambleri.cz

Poruchy příjmů potravy:

Informace o poruchách příjmů potravy: www.anabell.cz

Anorexie: www.anorekticka.cz

BESIP:

Ministerstvo dopravy: www.mdcr.cz

Dopravní výchova dětí: [BESIP - Dopravní výchova dětí \(ibesip.cz\)](http://BESIP - Dopravní výchova dětí (ibesip.cz))

Centrum dopravního výzkumu: www.cdv.cz

Cyklistické přilby: www.nakolejensprilbou.cz

Bezpečné cesty: [Interaktivní dopravní výchova \(bezpecnecesty.cz\)](http://Interaktivní dopravní výchova (bezpecnecesty.cz))

Ostatní:

Server pro osoby se specifickými potřebami: www.iporadna.cz

Životní styl, zdraví, alternativní medicína, terapie: www.zdravi4u.cz

Další organizace poskytující programy nespecifické primární prevence:

Skautský institut - www.skautskyinstitut.cz - činnost pro školy a třídní kolektivy, většinou se týká 2. stupně, více tady; "[Zápisník spokojeného učitele](#)", by mohl být seberozejově využitelný i pro studenty; ke stažení také [karty dobré praxe](#), metodiky

Bez limitu - www.bezlimitu.net - ze Všestar, programy pro třídy, ale zaměřují se i na jednotlivce, kdy se snaží pracovat s celou rodinou; jde jim spíš o kontinuální práci jednou každý měsíc než jednorázový vstup do třídy bez návaznosti

[SOFA](http://www.societyforall.cz) - RRRR metodiky - www.societyforall.cz

[Schola Empirica](http://www.scholaempirica.org) (metodiky Skills Builder) - www.scholaempirica.org

[Hodnotové vzdělávání](https://hvcm.cz/) Cyril Mooney - <https://hvcm.cz/>

[Meta o.p.s.](https://meta-ops.eu/) - <https://meta-ops.eu/> - má nově pracovníci v Benešově

[Etické dílny](http://www.hope4kids.cz) - www.hope4kids.cz - preventivní programy pro třídy

[Mezipatra](http://www.mezipatra.cz) - www.mezipatra.cz - problematika LGBT - od 8. ročníku + SŠ i programy pro učitele

[BanalFatal](http://banalfatal.cz) - banalfatal.cz - preventivní programy pro 2. stupeň s lidmi po různých zraněních páteře a míchy

Krizový plán školy

pro školní rok 2025/2026

Základní škola a Mateřská škola Mozaika, školská právnická osoba
Domov mládeže Mozaika, školská právnická osoba

Sídlo školy: Myšlínská 30, 251 64 Mnichovice
IČO: 71341447
IZO: 181033704

Sídlo Domova mládeže: Myšlínská 30, 251 64 Mnichovice
IČO: 04803981

Ředitelka školy:

Mgr. Táňa Kadlecová, tel.: 734 685 535,
e-mail: tana.kadlecova@montessorimozaika.cz

Vedoucí školního poradenského pracoviště, výchovný poradce:

Bc. Pavla Ludvíková, DiS.
e-mail: pavla.ludvikova@montessorimozaika.cz

Školní metodik prevence:

Mgr. Iva Petříková
e-mail: iva.petrikova@montessorimozaika.cz

V případě výskytu rizikového chování je pracovník školy povinen ohlásit toto chování řediteli školy, se kterým řeší zpravidla pedagogičtí pracovníci následnou intervenci. V případě, že škola bude mít podezření na používání návykových látek či na výskyt jiného rizikového chování, bude postupovat v souladu s příslušným pokynem MŠMT a Školním řádem. Pohovoru s žákem se zúčastní podle situace třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence, ředitel školy, asistent pedagoga. Věc bude oznámena zákonným zástupcům, případně jim bude doporučen pohovor s odborníky. O všech opatřeních bude veden písemný záznam.

Při řešení postupují pracovníci školy v souladu s metodickými doporučeními MŠMT.

Obsah

POSTUP PŘI VÝPADKU ELEKTRICKÉHO PROUDU VE ŠKOLE A PŘI ODSTÁVCE VODY	31
Výpadek proudu nad 3 hodiny.....	31
AKUTNÍ OTRAVY U DĚTÍ	33
RYCHLÝ KONTAKT PRO AKUTNÍ OTRAVY	33
POSTUP PŘI KONZUMACI OMAMNÝCH A PSYCHOTROPNÍCH LÁTEK:	33
POSTUP PŘI RIZIKOVÉM CHOVÁNÍ V DOPRAVĚ:.....	34
POSTUP PŘI PODEZŘENÍ NA PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY	35
POSTUP PŘI KONZUMACI ALKOHOLU VE ŠKOLE NEBO NA ŠKOLNÍ AKCI:.....	35
POSTUP PŘI PODEZŘENÍ NA TÝRÁNÍ DÍTĚTE, ZANEDBÁVÁNÍ NEBO SEXUÁLNÍ ZNEUŽÍVÁNÍ A DOMÁCÍ NÁSILÍ.....	35
ŘEŠENÍ ŠIKANY	35
ŘEŠENÍ PŘI VÝSKYTU KYBERŠIKANY:	36
POSTUP PROTI PROJEVŮM HOMOFOBIE, EXTREMISMU, RASISMU, XENOFOBIE, ANTISEMITISMU	37
POSTUP PROTI VANDALISMU:.....	37
ZÁŠKOLÁCTVÍ:.....	38
POSTUP V PŘÍPADĚ KRÁDEŽE:	38
POSTUP PŘI UŽÍVÁNÍ TABÁKOVÝCH VÝROBKŮ VE ŠKOLE NEBO NA ŠKOLNÍ AKCI:	39
KRIZOVÉ SITUACE SPOJENÉ S NÁSILÍM:.....	39
POSTUP PŘI PODEZŘENÍ NA ZÁVISLOSTNÍ CHOVÁNÍ - NETOLISMUS.....	40
POSTUP PŘI PODEZŘENÍ NA SEBEPOŠKOZOVÁNÍ ŽÁKA	40
SEBEVRAŽEDNÉ CHOVÁNÍ.....	40
NOVÁ NÁBOŽENSKÁ HNUTÍ:.....	41
POSTUP V PŘÍPADĚ RIZIKOVÉHO SEXUÁLNÍHO CHOVÁNÍ:	41
PŘÍSLUŠNOST K SUBKULTURÁM:.....	42
POSTUP PŘI PODEZŘENÍ NA HAZARDNÍ HRANÍ	42

POSTUP PŘI VÝPADKU ELEKTRICKÉHO PROUDU VE ŠKOLE A PŘI ODSTÁVCE VODY

V případě výpadku elektrického proudu je za řešení celé situace zodpovědná osoba - . Tato osoba zjistí výpad elektriny buďto s dostatečným předstihem a celou školu připraví s ředitelkou školy na odstávku elektriny. V případě akutního výpadku elektriny postupuje následujícím způsobem:

- Zkontroluje jističe – při vypadnutí i po nahození (velký náraz, když se najednou spustí všechny PC a další spotřebiče)
- Ověří výpadek proudu s ČEZ (aplikace či telefonicky)
- Kontakt/možnost ověření: bezstavy.cz
- Zkontroluje dostupné informace na webu a FB Mnichovic a ČEZu
- Informuje o výpadku elektriny a předpokládaném čase nápravy ředitelku školy a jednotlivé zástupce ze všech prostředí ve škole
 - Délka trvání
 - Zásoby vody a dalších věcí
 - Možnosti ohledně oběda a delšího pobytu dětí ve škole
- Když nejde proud, nejde voda – čerpadlo ze studně na elektřinu
- Topení není třeba kontrolovat

Určení pověřený hlavní zaměstnanec: eviduje informace a neopouští kancelář; informuje všechny ostatní o tom, co se děje; přijímá hlášení ze tříd o všech podniknutých krocích (informování rodičů, odchody dětí, dospělých, ...) a eviduje počty dětí a dospělých v budově.

Na výpadek proudu do 3 hodin je škola neustále připravena:

- Pitná voda
 - Nákup do zásoby (min. na 3 hod. výpadku proudu).
 - Vedoucí školní jídelny zajistí pitnou vodu pro dům.
 - Učitelé zajistí pitnou vodu pro své děti.
 - Zajištění dezinfekčního roztoku na ruce pro cca 80 lidí – ke každému WC (min. na 3 hod. výpadku proudu).
 - Zajištění kbelíku s vodou ke každému WC
 - Zajistit zásobu křehkých chlebů na svačinu
- O kompenzaci ze strany Mozaiky informuje ředitelka školy. V případě potřeby můžeme rodiče odkázat k případné kompenzaci na ČEZ.

Výpadek proudu nad 3 hodiny

- V případě vyhodnocení, že výpadek bude trvat déle jak 3 hodiny rozhodne vedení školy o případném informování rodičů a o odchodu dětí z Mozaiky
- Rodiče informujeme – telefonicky/smskou, e-mailem
 - SMS: „Naléhavá situace, více viz e-mail. Děkujeme ZŠ a MŠ Mozaika“
 - Jinak Možná vzorová SMS (nutno upravit dle vlastních podmínek): Vážení rodiče, v Mozaice došlo k výpadku elektrického proudu. ČEZ situaci řeší,

ovšem není schopen oznámit, kdy dojde k nápravě (jde o závadu na vysokém napětí). Podobné havárie trvají většinou 4-5 hodin. Máme pitnou vodu, dezinfekci místo mytí rukou, jídlo pro děti je zajištěné. Jsme tedy bez užitkové vody a tepla. Zvládneme se o děti postarat do konce provozní doby/vyučování a kroužků. Pokud si chcete děti raději vyzvednout, bude to nejen z hygienického hlediska lepší. Děkujeme Vám za spolupráci (podpis)

- Ověřujeme dostupnost, pokud by výpadek trval déle, musíme rodiče a zákonné zástupce informovat i o tom, že bude nutné udělat opatření i pro další den/dny.
- Úměrně počtu dětí přizpůsobujeme také počet dospělých v budově.
- V období letních měsíců či příměstských táborů je možné zařídit náhradní program mimo budovu Mozaiky.
- Rodičům děkujeme za spolupráci a informujeme je o tom, co děti podnikly (FB článek, Zprávy z Mozaiky)
- Možnou kompenzaci s rodiči řeší ředitelka školy, pokud není stanoveno jinak.

AKUTNÍ OTRAVY U DĚTÍ

RYCHLÝ KONTAKT PRO AKUTNÍ OTRAVY

- +420 224 919 293
- +420 224 915 402

Toxikologické informační středisko zajišťuje v **nepřetržitém provozu celorepublikovou telefonickou lékařskou informační službu** pro případy akutních otrav lidí a zvířat. Konzultace se poskytují zdravotníkům, laikům, veterinářům, chovatelům zvířat ze všech oblastí České republiky na 2 konzultačních tel. linkách.

V případě akutní otravy

- Zachovejte klid
- Zjistěte, **co** dítě požilo (čím se otrávil)
- Zajistěte rostlinu či zbytky léků ideálně do uzavíratelné obálky
- Zavolejte o radu na **TIS**, v případě konzumace velkého množství volejte **záchrannou službu**
- Po zajištění dítěte do péče **kontaktujte rodiče** a informujte ho o proběhlé situaci
- Oznamte situaci **vedení školy** případně vedení Školního poradenského pracoviště

Kdy jsou obavy zbytečné

Velmi často ochutná dítě obsah sáčku přiloženého k novému zboží, které je choulostivé na vlhkost (obuv, galanterie, elektronika apod.), nebo obsah víček některých léků nebo multivitaminů. Jde o **silikagel** – amorfní kysličník křemičitý. Po požití dítětem žádná opatření nejsou třeba, jen dát napít, aby krystaly, kuličky nebo prášek silikagelu na sliznici neulpívaly.

V posledních letech děti lákají atraktivní **svítící kroužky, náramky, tyčinky apod.**, které často nechtěně prokousnou. Tekutina na sliznicích chvíli pálí, posléze ale potíže pominou. Důkladné vypláchnutí úst a opláchnutí potřísněných míst jako první pomoc stačí. Při vniknutí do oka hrozí vážnější poškození, je třeba spojivkový vak vyplachovat tekoucí pitnou vlažnou vodou alespoň 15 minut (od vnitřního koutku k zevnímu), při přetrvávání potíží nebo zarudnutí vyhledat očního lékaře.

POSTUP PŘI KONZUMACI OMAMNÝCH A PSYCHOTROPNÍCH LÁTEK:

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek. Distribuce OPL je považována za protiprávní jednání, může být kvalifikována jako trestný čin, množství látky není rozhodující. Přechovávání OPL je také protiprávní jednání, může být kvalifikováno jako přestupek nebo jako trestný čin.

V případě podezření na zneužívání návykových látek:

1. Provést diskretní šetření a pohovor se žákem.

2. V případě důvodného podezření: odebrat návykovou látku
3. Informovat vedení školy a okamžitě kontaktovat zákonné zástupce žáka
4. Při negativní a nespolupracující reakci rodiny uvědomit OSPOD (ředitel školy)
5. Sepsat záznam o události.
6. Škola vyvodí výchovná opatření v souladu se školním řádem.
7. Pokud je žák ohrožen na zdraví, přivolá pedagog lékařskou pomoc, poté vyrozumí vedení školy.

Konzumace NL ve škole:

1. Zabránit žákovi v další konzumaci.
2. V případě ohrožení života volat rychlou záchrannou službu - 155 a Policii ČR - 158.
3. Návykovou látku je třeba žákovi odebrat za přítomnosti další osoby (žák vloží NL za přítomnosti svědka do obálky, obálku pedagogický pracovník zalepí a svým podpisem přes přelep, podpisem svědka a žáka zajistí objektivitu úkonu).
4. Sepsat o události stručný záznam s vyjádřením žáka, a to za přítomnosti svědka, a bezodkladně informovat vedení školy.
5. Vyrozmět zákonné zástupce. V případě neschopnosti žáka pokračovat ve výuce si žáka převezmou. Pokud si odmítnou pro žáka přijet, je nutné požádat o součinnost Policii ČR a OSPOD.
6. Škola za podmínek stanovených v § 6 zák. č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.

V případě dealerství nebo podezření na porušení § 217 trestního zákona (ohrožení mravní výchovy dítěte)

1. Kontaktovat zákonného zástupce.
2. Uvědomit OSPOD (ředitel školy)
3. Oznámit věc Policii ČR

Blíže viz Příloha č. 1 Metodického pokynu MŠMT - Rizikové chování ve školním prostředí – rámcový koncept (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>)

POSTUP PŘI RIZIKOVÉM CHOVÁNÍ V DOPRAVĚ:

1. Při pohybu na silnici dbáme zvýšené opatrnosti.
2. V akutní situaci se neprodleně snažíme zabránit zranění svěřených osob i sebe sama.
3. Následně komunikujeme s žákem či celou skupinou o situaci a snažíme se vést k vhodnému řešení.
4. V opakovaných případech komunikujeme s rodiči dítěte a domlouváme případné akce orientované na zvýšení kompetencí dítěte v dopravním systému (ideálně dle informací od rodičů, v jakých dopravních situacích se jejich dítě pohybuje).
5. Výjimečně kontaktujeme policii, a to zejména v případě, kdy jsme svědky aktivit dětí, které mohou vést k dopravním nehodám.

POSTUP PŘI PODEZŘENÍ NA PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY

1. Sledovat chování dítěte, pokusit se o rozhovor s nemocným žákem, jeho zákonnými zástupci, popř. spolužáky.
2. Doporučit radu a pomoc odborníků

Blíže viz Příloha č. 3 Metodického pokynu MŠMT - Rizikové chování ve školním prostředí –
rámcový koncept (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>)

POSTUP PŘI KONZUMACI ALKOHOLU VE ŠKOLE NEBO NA ŠKOLNÍ AKCI:

1. Pokud je žák přistižen v době vyučování či při školní akci při konzumaci alkoholu, je nutné mu v další konzumaci zabránit a alkohol mu odebrat za přítomnosti další osoby.
2. Pedagog posoudí stav žáka, a pokud je žák ohrožen na zdraví, přivolá pedagog lékařskou pomoc, poté vyrozumí vedení školy a sepíše záznam o události.
3. Není-li zdravotní stav žáka ohrožen, pedagog vyrozumí vedení školy a sepíše záznam o události.
4. Škola informuje zákonného zástupce.
5. Při opakování této situace ředitel školy informuje o této skutečnosti OSPOD.
6. Škola vyvodí z dané situace výchovná opatření v souladu se školním řádem.
7. Stejný postup je i v situaci příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu.

Blíže viz Příloha č. 4 Metodického pokynu MŠMT - Rizikové chování ve školním prostředí –
rámcový koncept (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>)

POSTUP PŘI PODEZŘENÍ NA TÝRÁNÍ DÍTĚTE, ZANEDBÁVÁNÍ NEBO SEXUÁLNÍ ZNEUŽÍVÁNÍ A DOMÁCÍ NÁSILÍ

1. Sledovat chování dítěte, pokusit se o rozhovor.
2. Po dohodě s ředitelem školy, výchovným poradcem a metodikem prevence informovat OSPOD a dohodnout s nimi postup, nahlásit důvodné podezření Policii ČR.

Blíže viz Příloha č. 5 a 20 Metodického pokynu MŠMT - Rizikové chování ve školním prostředí –
rámcový koncept (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>)

ŘEŠENÍ ŠIKANY

Postup při řešení šikany upravuje Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016).

Následně doporučený způsob neposkytuje přesný návod řešení, ale popisuje kroky účinné a bezpečné léčby šikany.

Základní scénář pro počáteční šikanu s běžnou formou (Kolář, 2011)

1. Odhad závažnosti onemocnění skupiny a stanovení formy šikany
2. Rozhovor s informátory a oběťmi
3. Nalezení vhodných svědků
4. Individuální rozhovory se svědky
5. Ochrana oběti
6. Předběžná diagnóza a volba ze dvou typů rozhovoru: rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření); rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku)
7. Realizace vhodné metody: usmíření nebo metoda vnějšího nátlaku (výchovný pohovor nebo výchovná komise)
8. Třídní hodina: efekt metody usmíření, oznámení potrestání agresorů
9. Rozhovor s rodiči oběti
10. Třídní schůzka
11. Práce s celou třídou

Základní krizový scénář pro výbuch skupinového násilí (Kolář, 2011)

1. Zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany
2. Bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí
3. Zalarmování pedagogů a informování vedení školy
4. Zabránění domluvě na křivé výpovědi
5. Pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře)
6. Oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům
12. *Vyšetřování:* Rozhovor s oběťmi a informátory. Nalezení nejslabších článků nespolupracujících svědků. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory
13. *Léčba:* Metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny

Blíže viz Příloha č. 6 Metodického pokynu MŠMT - Rizikové chování ve školním prostředí – rámcový koncept (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>)

ŘEŠENÍ PŘI VÝSKYTU KYBERŠIKANY:

1. Podpořit oběť, zajistit její bezpečí a nabídnutí podpory.
2. Zajistit co nejvíce důkazních materiálů
3. Zároveň je třeba zajistit, aby kyberšikana dále nepokračovala, tedy odstranit závadný obsah z internetu – např. smazat videa, která oběť ponižují, odstranit závadné fotografie, zablokovat profil pachatele atd. Toto lze provádět v součinnosti s IT odborníkem, poskytovatelem dané on-line služby, administrátory služby apod.

4. Vždy je nutné zajistit bezpečí svědků – tj. z důkazního materiálu by nemělo být zřejmé, jak byl získán (např. v záhlaví jméno žáka, z jehož profilu byl záznam získán).
5. Incident vždy vyšetřit – pokud nejsme schopni incident sami vyšetřit, můžeme využít podpory externích institucí.
6. Informovat rodiče oběti i rodiče agresora.
7. Zkonzultovat řešení s dalšími institucemi.
8. Žádat konečný verdikt a informace – Po vyšetření celé situace je nutné trvat na konečném stanovisku všech zainteresovaných institucí (např. Policie ČR, OSPOD, pedagogicko-psychologická poradna...) a dalších subjektů (např. rodičů).
9. Zvolit odpovídající opatření

Blíže viz Příloha č. 7 Metodického pokynu MŠMT – Rizikové chování ve školním prostředí – rámcový koncept (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>)

POSTUP PROTI PROJEVŮM HOMOFOBIE, EXTREMISMU, RASISMU, XENOFOBIE, ANTISEMITISMU

1. Sledovat vztahy v kolektivu, citlivě reagovat, ani jemné náznaky nepřehlížet.
2. Okamžitě a razantně vystoupit proti projevům intolerance mezi žáky vyvolanými nevhodnými postoji a názory.
3. Informovat rodiče v případě zjištění hlouběji zakotvených nevhodných postojů a nabídnout jim spolupráci.

Blíže viz Příloha č. 8 a 9 Metodického pokynu MŠMT - Rizikové chování ve školním prostředí – rámcový koncept (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>)

POSTUP PROTI VANDALISMU:

Každý žák i pracovník školy je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto po něm bude škola požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti.

Postup při vzniku škody

1. Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba celou záležitost zapsat.
2. V případě, že viníka škola zná, může na něm (jeho zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody.
3. V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého žáka a školou k dohodě o náhradě škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

Blíže viz Příloha č. 10 Metodického pokynu MŠMT - Rizikové chování ve školním prostředí – rámcový koncept (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>)

ZÁŠKOLÁCTVÍ:

Postup dle Metodického doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování (č. j. MSMT-780/2024-1)

Neomluvená nepřítomnost do 10 hodin žáka 1. stupně a do 12 hodin žáka 2. stupně za 1 čtvrtletí školního roku

1. Neomluvené hodiny i zvýšenou omluvenou nepřítomnost oznamuje třídní učitel výchovnému poradci. Při zvýšené omluvené nepřítomnosti ověřuje její věrohodnost.
2. Neomluvenou nepřítomnost do součtu 10 (resp. 12) vyučovacích hodin řeší se zákonným zástupcem žáka třídní učitel formou pohovoru. Zde projedná důvod nepřítomnosti žáka a způsob omlouvání jeho nepřítomnosti a upozorní na povinnost stanovenou zákonem.
3. Každá taková neomluvená nepřítomnost je projednávána na pedagogické radě školy a potrestána v souladu se školním řádem a podle rozhodnutí pedagogické rady.

Neomluvená nepřítomnost více než 10, resp. 12 hodin za 1 čtvrtletí

1. Při počtu neomluvených hodin nad 10, resp. 12 hodin svolá ředitel školy výchovnou komisi (ředitel školy, zákonný zástupce, třídní učitel, výchovný poradce, příp. školní metodik prevence a další).
2. Zákonní zástupci jsou pozváni na jednání výchovné komise doporučeným dopisem.
3. O průběhu a závěrech se provede zápis, který zúčastněné osoby podepíší. Případná neúčast nebo odmítnutí podpisu zákonnými zástupci se v zápisu zaznamená.

Neomluvená nepřítomnost více než 25 hodin u žáka 1. stupně a 30 hodin u žáka 2. stupně za čtvrtletí školního roku

1. V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25, resp. 30 hodin, ředitel školy zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému OSPODU nebo pověřenému obecnímu úřadu.
2. V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud již byli zákonní zástupci postiženi pro přestupek, je třeba postoupit v pořadí již druhé hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR, kde bude případ řešen jako trestní oznámení pro podezření spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy.

Blíže viz Příloha č. 11 Metodického pokynu MŠMT - Rizikové chování ve školním prostředí – rámcový koncept (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>)

POSTUP V PŘÍPADĚ KRÁDEŽE:

Krádež je protiprávním jednáním, a pokud se škola o takovém jednání dozví, bude tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení, popř. doporučí poškozenému (jeho zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil. Škola upozorňuje žáky a jejich zákonné zástupce, že nošení cenných věcí (zejména věcí malých rozměrů) do školy je rizikové chování, které může vést k jejich odcizení.

Cenné předměty, které nesouvisí s vyučováním a vzděláváním, nemají žáci do školy nosit.

Postup při nahlášení krádeže žákem

1. Pedagog pořídí záznam na základě výpovědi poškozeného a informuje zákonné zástupce.
2. Pedagog provede šetření a pohovor se žákem.
3. Věc předá orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na místní nebo obvodní oddělení Policie ČR), nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost.
4. V případě, že je pachatel znám, je třeba nahlásit věc OSPOD (ředitel školy) a současně věc předat orgánům činným v trestním řízení.
5. Škola pro pachatele vyvodí výchovná opatření v souladu se školním řádem.

Blíže viz Příloha č. 12 Metodického pokynu MŠMT - Rizikové chování ve školním prostředí – rámcový koncept (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>)

POSTUP PŘI UŽÍVÁNÍ TABÁKOVÝCH VÝROBKŮ VE ŠKOLE NEBO NA ŠKOLNÍ AKCI:

1. Pedagog odebere tabákový výrobek pokud možno v přítomnosti další osoby.
2. Pedagog sepiše zápis, ve kterém uvede i vyjádření žáka.
3. Třídní učitel informuje zákonného zástupce.
4. V závažných případech a při opakování situace ředitel školy informuje OSPOD.
5. Škola vyvodí výchovná opatření v souladu se školním řádem.

Blíže viz Příloha č. 13 Metodického pokynu MŠMT - Rizikové chování ve školním prostředí – rámcový koncept (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>)

KRIZOVÉ SITUACE SPOJENÉ S NÁSILÍM:

1. Ve škole se snažíme o předcházení vzniku rizikové situace technickými i personálními prostředky.
2. Důležitá je včasná identifikace rizikové situace, tj. monitoring osob pohybujících se ve škole, monitoring rizikových míst. Žáci i studenti jsou vedeni k oznamování podezření na rizikovou situaci ve škole.
3. Při ohrožení školy jsou informováni všichni zaměstnanci školy i žáci školy.
4. Při ohrožení školy informujeme složky IZS – postupujeme dle jejich pokynů.

Blíže viz Příloha č. 14 Metodického pokynu MŠMT - Rizikové chování ve školním prostředí – rámcový koncept (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>)

POSTUP PŘI PODEZŘENÍ NA ZÁVISLOSTNÍ CHOVÁNÍ - NETOLISMUS

1. Sledovat znaky závislostního chování (únava žáka, nepozornost, nervozita, zhoršení prospěchu).
2. Pokusit se o rozhovor se žákem, kontaktovat zákonné zástupce žáka, nabídnout jim odbornou pomoc.

Blíže viz Příloha č. 15 Metodického pokynu MŠMT - Rizikové chování ve školním prostředí – rámcový koncept (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>)

POSTUP PŘI PODEZŘENÍ NA SEBEPOŠKOZOVÁNÍ ŽÁKA

1. V případě přímého rizika závažného ublížení či ohrožení života žáka okamžitě jednání zabránit a zajistit pedagogický dohled nad žákem.
2. Kontaktovat rychlou záchrannou službu a vedení školy.
3. Kontaktovat zákonné zástupce žáka, dlouhodobě a systematicky s nimi spolupracovat.
4. V případě podezření kontaktovat zákonné zástupce, motivovat rodinu k návštěvě specialisty – krizové centrum, psychologická/psychiatrická ambulance.

Blíže viz Příloha č. 16 Metodického pokynu MŠMT - Rizikové chování ve školním prostředí – rámcový koncept (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>)

SEBEVRAŽEDNÉ CHOVÁNÍ

Střední až vysoké riziko – suicidální tendence:

Ve chvíli, kdy má žák naplánovaný způsob, místo a datum sebevraždy, je ve vysokém riziku, je v dané situaci je vhodné učinit následující kroky:

- jeden pedagog zůstává s žákem a nenechává ho o samotě (ideální je, když je pedagog stejného pohlaví jako žák, aby s ním případně mohl i na toaletu)
- vhodný je podpůrný empatický rozhovor
- vysvětlit, že budou kontaktováni jeho zákonní zástupci
- zavolat si na pomoc další dospělou osobu, která pomůže situaci řešit a která volá
- zákonným zástupcům a informuje je o situaci a domlouvá se na dalších krocích (včetně příjezdu do školy)
- předat zákonným zástupcům kontakty na odbornou pomoc v kraji

Rovnou se se zákonnými zástupci domluvit na další schůzce, příp. aby bylo jasné, kdo koho kdy kontaktuje. Na této další schůzce je vhodné diskutovat, jestli a v jaké formě bude žák zapojen nadále do vyučování a jak bude nastavena komunikace informací o jeho stavu. Společně je vhodné připravit krizový plán pro případ, kdyby se situace opakovala.

Akutní riziko – pokus o sebevraždu

Jde o situace, kdy si žák ve škole patrně ublížil (např. pořezal se, spolykal prášky), chystá se k tomu, chystá či vyhrožuje, že si ublíží. První dospělý, který žáka najde, by měl:

- snažit se jednání zabránit, pokud lze, nebo poskytnout první pomoc
- zůstat s žákem a nenechat ho o samotě
- zavolat Rychlou záchrannou službu (155)
- zavolat si na pomoc další dospělou osobu, která mu pomůže situaci řešit
- zavolat zákonným zástupcům žáka a informovat je o situaci

Po situaci by měl pedagog vytvořit zápis o situaci a informovat ředitele školy, příp. ředitelem dalšího pověřeného pracovníka (ideálně někdo ze ŠPP). Stejně tak má škola povinnost zaznamenat situaci do Knihy úrazů.

Zápis by měl být uložen na bezpečném místě a měl by obsahovat:

- jméno žáka
- datum události
- varovné znaky, které se u žáka objevily
- kdo s ním mluvil
- jak byla situace řešena
- jaké informace žák sdělil
- zda byli kontaktováni zákonní zástupci; co jim bylo sděleno; co sdělili, že učiní
- další krok

NOVÁ NÁBOŽENSKÁ HNUTÍ:

Za rizikové považujeme především skupiny řazené ke kultům a sektám – např. jehovisté, mormoni, Církev sjednocení, scientologie, satanismus.

Blíže viz Příloha č. 17 Metodického pokynu MŠMT - Rizikové chování ve školním prostředí – rámcový koncept (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>)

POSTUP V PŘÍPADĚ RIZIKOVÉHO SEXUÁLNÍHO CHOVÁNÍ:

1. Je třeba brát vážně jakékoliv sdělení dítěte.
2. V případě zjištění akutní rizikové situace má každý zaměstnanec povinnost ji zastavit a informovat výchovného poradce či ředitelku školy.
3. Další postup je v kompetenci výchovného poradce či ředitelky školy.

Blíže viz Příloha č. 18 Metodického pokynu MŠMT - Rizikové chování ve školním prostředí – rámcový koncept (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>)

PŘÍSLUŠNOST K SUBKULTURÁM:

Cílem řešení by mělo být oddělit příslušnost k subkultuře a projevy rizikového chování. Tj. neřešit a nesankcionovat příslušnost k subkultuře, ale pouze rizikové chování. Žádná subkultura nemá za „povinnost“ brát drogy či chodit za školu.

Blíže viz Příloha č. 19 Metodického pokynu MŠMT - Rizikové chování ve školním prostředí –
rámcový koncept (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>)

POSTUP PŘI PODEZŘENÍ NA HAZARDNÍ HRANÍ

1. Pokusit se o rozhovor se žákem, kontaktovat zákonné zástupce žáka, nabídnout jim odbornou pomoc.
2. Pokud zákonní zástupci odmítají spolupracovat se školou, kontaktovat OSPOD.

Blíže viz Příloha č. 21 Metodického pokynu MŠMT - Rizikové chování ve školním prostředí –
rámcový koncept (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>)